

ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ SPECIAL TOPIC: THE TRINITY

Ուշադրություն դարձրեք Երրորդության բոլոր երեք Անձերի գործունեությանը միավորված կոնտեքստներում: «Երրորդություն» տերմինը առաջին անգամ հնարել է Տերտուղիանոսը. այն աստվածաշնչյան բառ չէ, սակայն հասկացությունն ինքնին տարածված է:

Ա. Ավետարանները

1. Մատթ.3:16-17; 28:19 (և զուգահեռները)

1. Հովհ.14:26

Բ. Գործք Առաքելոց – Գործք 2:32-33, 38-39

Գ. Պողոսը

1. Հռոմ.1:4-5; 5:1,5; 8:1-4,8-10

2. 1 Կորն.2:8-10; 12:4-6

3. 2 Կորն.1:21-22; 13:14

4. Գաղ.4:4-6

5. Եփես.1:3-14,17; 2:18; 3:14-17; 4:4-6

6. 1 Թեսաղ.1:2-5

7. 2 Թեսաղ.2:13

8. Տիտ.3:4-6

Դ. Պետրոս – 1 Պետ.1:2

Ե. Հուդա – հհ. 20-21

Նաև ՀԿ-ում Աստված բառը ակնարկվում է հոգնակի թվով:

Ա. Աստված բառի ՀՈԳՆԱԿԻ թվով կիրառությունը

1. *Elohim* անունը ՀՈԳՆԱԿԻ է, սակայն երբ կիրառվում է Աստծո համար, ապա օգտագործվում է ԲԱՅԻ ԵՉԱԿԻ թիվը:

2. Ծննդոց 1:26-27; 3:22; 11:7-ում «Մեզ»/մեր/

Բ. Տիրոջ Հրեշտակը Աստվածության տեսանելի ներկայացուցիչն էր

1. Ծննդոց 16:7-13; 22:11-15; 31:11,13; 48:15-16

2. Ելից 3:2,4; 13:21; 14:19

3. Դատավորաց 2:1; 6:22-23; 13:3-22

4. Չաքարիա 3:1-2

Գ. Աստված և Իր Հոգին առանձին են, Ծննդ.1:1-2; Սաղմ.104:30; Ես.63:9-11; Եզեկ.37:13-14

Դ. Աստված (YHWH) և Մեսիան (*Adon*) առանձին են, Սաղմ.45:6-7; 110:1; Չաք.2:8-11; 10:9-12

Ե. Մեսիան և Հոգին առանձին են, Չաք.12:10

2. Բոլոր երեքն էլ նշվում են Եսայի 48:16; 61:1-ում

Հիսուսի Աստվածությունը և Հոգու անձ լինելը վաղ շրջանի խիստ, միաստվածության հետևող հավատացյալներին խնդիրների առջև էր կանգնեցրել:

1. Տերտուղիանոսը ստորադասում էր Որդուն Հորից

2. Օրիգենոսը ստորադասում էր Որդու և Հոգու աստվածային էությունը

3. Արիուսը ուրանում էր Որդու և Հոգու Աստվածությունը

4. Վանականություն/միապետականությունը՝ հավատում էր մեկ Աստծո՝ Հոր, Որդու և Սուրբ Հոգու հաջորդական ժամանակագրական դրսևորումներին

Երրորդությունը պատմականորեն զարգացող մի ձևակերպում է, որը ինֆորմացված է աստվածաշնչյան նյութերով:

1. Հիսուսի կատարյալ Աստվածությունը՝ հավասարազոր և Հորը, հաստատվեց Նիկիական Խորհրդի կողմից, Ք.Հ.325 թ-ին (տես՝ Հովհ.1:1; Փիլ.2:6; Տիտ.2:13)

2. Հոգու կատարյալ Աստվածությունն ու անձնավորությունը՝ հավասարազոր Հորը, հաստատվեց Կոստանտնուպոլսի Խորհրդի կողմից, Ք.Հ.381 թ-ին

3. Երրորդության վարդապետությունը միանգամայն արտահայտվում է Օգոստինոսի *De Trinitate* աշխատության մեջ:

Իրականում այստեղ մի առեղծված կա: Սակայն ՆԿ-ը թվում է հաստատում է աստվածության էությունը երեք հավիտենական անձնավորությունների դրսևորմամբ: